

STOPY REGIONÁLNÍ HISTORIE

NEJVĚTŠÍ ZBROJOVKA RAKOUSKA-UHERSKA

1

Co je to zbrojovka?

2

Navštiv webovou stránku www.stopyhistorie.cz/nejvetsi-zbrojovka-rakouska-uherska a seznam se s historií Škodových závodů, které byly svého času největší zbrojovkou monarchie. Jaké zbraně se ve Škodovce vyráběly především?

3

Přečti si následující text o plzeňské dělovce a odpověz na otázky níže:

První dělo bylo ve Škodově továrně vyrobeno v roce 1886. Emil Škoda věděl, že by jeho továrna mohla díky výrobě zbraní prosperovat, a tak do ní investoval nemalé prostředky. Zbrojní výroba se následně rozběhla tak rychle, že již v roce 1894 byl ve Škodovce vyroben jubilejní stý kanón.

Objednávky přicházely většinou od rakouského válečného námořnictva, a to jak pro pobřežní dělostřelectvo, tak pro bitevní lodě. Protože poptávka po dělech byla veliká, nechal Emil Škoda ve Skvrňanech postavit nový moderní provoz, kterému se podle jeho zaměření lidově říkalo „dělovka“.

Škodovka se pochopitelně nechtěla soustředit jen na děla pro námořnictvo – měla zájem prosadit se i ve výrobě děl pro pozemní armádu. Tady však narazila na nečekaný problém: Rakouská armáda nestála o škodovská děla vyráběná podle nejnovějších trendů z oceli. Chtěla mít kanóny z tradičního materiálu, z něhož se děla vyráběla po staletí – z bronzu. Rakouští vojáci pro to měli dobrý důvod – pro svá děla měli svůj vlastní bronz, který byl tvrdší, a tak se hodil i pro nové, modernější kanóny. Rakouské dělostřelectvo tak vlastně prožívalo „dobu bronzovou“ o něco déle. Škodova továrna však kvůli tomu, že nemohla prodávat děla armádě vlastního státu (tedy Rakousku-Uhersku), přicházela o spoustu peněz, které by jinak z takového obchodu získala. Zato v dělech pro námořnictvo neměla Škodovka konkurenci. Od roku 1902 byla výhradním dodavatelem děl pro bitevní lodě rakouské válečné flotily. Nakonec se prosadila i koncepce ocelových děl pro pozemní vojsko. Ovšem až mnohem později, v průběhu první světové války, kdy Škodovy závody, tehdy již největší zbrojovka monarchie, získaly monopol na dodávku téměř všech typů děl i pro pozemní vojska.

Co je dělovka?

Proč rakouská armáda neměla zájem o moderní děla ze Škodových závodů?

Co je to bronz?

V textu se vyskytuje řada cizích slov. Pokus se vysvětlit význam slov, která jsou podtržená, a případně najít jejich synonymum.

4

Co dnes vyrábí plzeňská Škodovka? Pokus se vyfotit s některým z jejích produktů.

EVROPSKÁ UNIE
Evropské strukturální a investiční fondy
Operační program Výzkum, vývoj a vzdělávání

MŠMT
MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY